

Oslo, 6. juni 2017

Bane NOR SF

Infrastrukturavgifter for godstog

Innledning

Vi er kjent med at Bane NOR har sendt en implementeringsplan for infrastrukturavgifter på høring, der høringsfristen nylig er utløpt. Jernbanealliansen har ikke vært en høringspart, men vi ønsker likevel å avgi noen synspunkter i denne saken.

Bekymring for de foreslåtte infrastrukturavgiftene

Punktligheten og regulariteten i godstransporten på bane er blitt bedre som følge av økt vedlikehold av baneinfrastrukturen. Men godstransporten på bane er fortsatt sterkt konkurranseutsatt mot veitransporten. Det tar tid å vinne tilbake kundenes tillit til jernbanens leveringsevne. Samtidig bedres veiinfrastrukturen kontinuerlig, og godstransporten som helhet preges av prispress og marginal lønnsomhet. Dette har igjen innvirkning på lønnsomheten og konkurransekraften for godstransporten på bane.

Godstogoperatørene melder at de foreslåtte avgiftene sterkt vil forverre kombitransportørenes mulighet til å konkurrere mot veitransporten. Konsekvensen vil bli flytting av gods fra bane til vei. Togrelasjoner for kombinert transport kan bli lagt ned, og i ytterste konsekvens kan godstransporten på bane måtte gi opp virksomheten. Det meldes også at avgiftene kan øke kostnadene for tømmertransporten på bane med 10 prosent. En sannsynlig konsekvens er at tømmer i økt grad vil fraktes med bil istedenfor tog til så nært svenskegrensa som mulig. For tømmerneringen kan det også gjøre at produsentene som ligger lengst fra grensa, får problemer med avsetning på produktene. Forslaget kan videre øke kostnadene for togtransport av malm fra Rana Gruber med opptil 48 prosent. Det vil kunne få alvorlige bedriftsøkonomiske konsekvenser for den virksomheten.

Ja til infrastrukturavgifter – på riktig nivå til riktig tid

Jernbanealliansen mener det er riktig at det betales for bruk av infrastrukturen. Prisnivå og opptrappingsplan må imidlertid også ses i sammenheng med hvilke politiske mål jernbanesektoren er satt til å realisere. Godstogselskapene oppfatter at det foreslåtte avgiftsregimet truer ikke bare det politiske målet om overføring av mer gods fra vei til bane, men også dagens nivå på godstransporten på bane som sådan. Jernbanealliansen anbefaler på denne bakgrunn at innføring av infrastrukturavgift for godstransport utsettes til vi får et omforent utredningsgrunnlag av konkurransekraften for gods på bane i det nye forretningsregimet, med et avgiftsnivå og eventuell opptrappingsplan som viser at politiske mål om godstrafikk på bane og overføring av mer gods fra vei til bane kan realiseres.

Om Jernbanealliansen

Jernbanealliansen består av ti organisasjoner som ønsker å fremme jernbanen i Norge. Alliansens formål er å arbeide for økte bevilgninger til utbygging av jernbaneprosjekter og opprustning av det eksisterende jernbanenettet. Jernbanealliansen består av:

- Arbeidsgiverforeningen Spekter
- Framtiden i våre hender
- Landsorganisasjonen i Norge (LO)
- LO Stat
- Natur og Ungdom
- Naturvernforbundet
- Norsk Jernbaneforbund
- Norsk Lokomotivmannsforbund
- Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO)
- Trygg Trafikk

Med vennlig hilsen

Holger Schlaupitz
styreleder

Kopi: Samferdselsdepartementet